

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/32/2025
Identifikačné číslo spisu:	7522200097
Dátum vydania rozhodnutia:	09.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7522200097.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: E. I., nar. XX. P. XXXX, bytom v O., N. XX, zastúpeného JUDr. Rastislavom Cestickým, advokátom so sídlom v Košiciach, Palackého 1, proti žalovaným: 1/ JUDr. G. T., nar. XX.E.XXX, 2/ JUDr. F. T., nar. XX. P. XXXX, obaja bytom v T. F. M., F. H. XX, v konaní o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy s prísl., vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 6C/13/2022 a v súčasnosti vec vedená na Mestskom súde Košice pod sp. zn. K3-6C/13/2022, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu Košice zo dňa 05. júna 2024 sp. zn. 9Co/136/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žalovaní 1/ a 2/ majú právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovaným písomného ospravedlnenia v znení: „JUDr. G. T. a U. F. T. sa ospravedľujú E. I. za neoprávnený zásah do jeho práva na ochranu osobnosti, ktorý mu bol spôsobený tým, že ho krivo obvinili z trestného činu nebezpečného vyhrážania“ a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur. Žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal.

2. Na zdôvodnenie rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalovaní podali na neho neodôvodnené, krivé trestné oznámenie v úmysle pomstiť sa mu, resp. privodiť mu trestné stíhanie, čím nedôvodne zasiahli do jeho práva na ochranu osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalovaní voči nemu krivo vypovedali pred orgánmi činnými v trestnom konaní a pred súdom, resp. pred správnym orgánom.

3. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že dňa 29.06.2014 došlo medzi

stranami sporu k incidentu v záhradkárskej lokalite v obci Malá Lodina, po ktorom žalovaní podali na žalobcu trestné oznámenie. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach - okolie bolo dňa 22.09.2015 vznesené obvinenie voči žalobcovi za prečin nebezpečného vyhrážania na tom skutkovom základe, že podľa žalovaných sa mal žalobca 29.06.2014 v presne nezistenom čase v záhradkárskej lokalite nachádzajúcej sa pri obci Malá Lodina, v katastrálnom území Ružín, okres Košice - okolie, počas toho, ako stál na svojom pozemku pri provizórnom oplotení so susedným pozemkom, ktorého majitelia sú žalovaní, mal vyhrážať žalovanej 1 tým spôsobom, že palicou dlhou asi 2 m, ktorú mal držať v rukách, sa mal dvakrát ohnať smerom na ňu so slovami: „Vypadni odtiaľ, takú Ti prijemem, že budete utekať“, čím mal u žalovanej 1 vzbudiť dôvodnú obavu. Okresná prokuratúra Košice - okolie podala následne, dňa 03.12.2015 na žalobcu obžalobu pre prečin nebezpečného vyhrážania. Súd v trestnom konaní dňa 06.03.2017, právoplatným 22.02.2018 uznesením rozhodol, že trestnú vec postupuje Obvodnému úradu Košice - okolie, odboru všeobecnej vnútornej správy, nakoľko uvedený skutok je potrebné prejednať ako priestupok. Okresný úrad Košice - okolie rozhodol 16.05.2019 o zastavení konania o priestupku, nakoľko spáchanie skutkov, o ktorých sa konalo, neboli obvinenému z priestupku - žalobcovi, preukázané.

4. Po právnom posúdení veci v zmysle § 11, § 13 ods. 1, 3, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba je nedôvodná, preto ju zamietol.

5. Na zdôvodnenie rozhodnutia uviedol, že zásah do osobnosti fyzickej osoby nie je neoprávnený vtedy, keď k nemu došlo pri výkone iného subjektívneho práva stanoveného zákonom, prípadne, keď iný subjekt plnil právnu povinnosť, ktorú mu uložil zákon. Pod výkon iného subjektívneho práva stanoveného zákonom je potrebné podriaďať aj právo obracať sa so sťažnosťami na štátne orgány, ktoré má základ v článku 18 Listiny základných práv a slobôd, rovnako ako aj právo podať trestné oznámenie.

6. Súd prvej inštancie ustálil, že žalobca v konaní nepreukázal, že by pri podaní trestného oznámenia žalovaní porušili svoju právnu povinnosť, prípadne, že by sa dopustili excesu pri podaní trestného oznámenia, resp. excesu pri podaní výpovedi formou tvrdení vedome nepravdivých skutočností, ktoré by následne riešili zákonom povolané orgány.

7. Podľa názoru súdu prvej inštancie oznámenie skutočnosti o podozrení z trestného činu, teda podanie trestného oznámenia je právom každej fyzickej osoby spôsobilaj na právne úkony, preto samotné podanie sťažnosti, trestného oznámenia, žaloby, podnetov a iných písomných podaní ako základných ústavných práv nemožno považovať za porušenie právnych povinností, ide výlučne o výkon práva. Navyše je nielen právom, ale aj povinnosťou každého, kto sa dozvie o okolnostiach nasvedčujúcich spáchanie trestného činu oznámiť tieto skutočnosti orgánom činným v trestnom konaní.

8. Zo strany okresnej prokuratúry nedošlo k zastaveniu trestného stíhania žalobcu podľa § 215 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej len „TP“), podľa ktorého prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak a) je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, b) nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, čo by bolo pre žalobcu nepochybne priaznivejšie, ako vykonaný postup podľa § 214 ods. 1 TP, podľa ktorého prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správny deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní. Zastavením trestného stíhania podľa vyššie uvedeného predpisu by prokurátor dal najavo, že žalovanými uvádzané skutky sa nestali, resp. že sa stali, ale nie sú postihnutelné podľa trestného zákona alebo priestupkového zákona.

9. V prejednávanom prípade to tak nebolo a podľa názoru súdu nebolo preukázané, že konanie žalovaných pri podaní trestného oznámenia alebo počas úkonov v trestnom konaní vo vzťahu k žalobcovi napĺňalo znaky neoprávneného zásahu, objektívne spôsobilého privodiť ujmu na chránených, osobnostných právach žalobcu. Žalovaní neboli odsúdení za trestný čin krivého obvinenia, krivej výpovede a ani uznání vinnými z priestupku obdobného charakteru.

10. Pokiaľ žalovaní v konaní vzniesli námietku premlčania voči žalobcom uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie ustálil, že nárok žalobcu je potrebné považovať za premlčaný. Trestné oznámenie bolo podané dňa 31.08.2014. Obvinenie voči žalobcovi bolo vznesené uznesením z 22.09.2015. Trestné konanie právoplatne skončilo 22.02.2018 na základe uznesenia z 06.03.2017. Všetky prednesy žalovaných tak boli vykonané v období rokov 2015 - 2017 a ak zásahom boli podľa žalobcu už samotné tvrdenia v trestnom oznámení a vo výpovediach žalovaných, tak premlčacia lehota začala plynúť deň po ich vyslovení a uplynula najneskôr 3 roky od 22.02.2018. Na plynutie premlčacej lehoty nemalo vplyv priestupkové konanie, ktoré nasledovalo po konaní trestnom a podaním žaloby. Čakanie na skončenie priestupkového konania a počítanie premlčacej lehoty od právoplatnosti rozhodnutia v ňom vynesenom by znamenalo, že tvrdený zásah do osobnostných práv žalobca neodvodzoval už od samotných tvrdení žalovaných (inak by žalobca podal žalobu hneď po ich prednese) ale až od toho, že mu ich obsah zákonom stanoveným procesom preukázaný nebol, čo síce zakladá (a to už po skončení trestného konania) nárok na náhradu škody voči štátu za výkon verejnej moci, ale nie je podstatný pre občianskoprávnu zodpovednosť žalovaných (žalobca mohol žalobu podať z dôvodu zachovania premlčacej lehoty a navrhnúť prerušenie konania do skončenia konania trestného a priestupkové, čo je bežný postup v obdobných prípadoch).

11. Žalobca žaloval voči štátu nárok na náhradu škody spôsobený nezákonným rozhodnutím Okresnej prokuratúry Košice - okolie sp. zn. 2Pv 747/15/8806-29 z 03.12.2015, ktorým bola na neho podaná obžaloba. V konaní bol úspešný, súd mu priznal náhradu nemajetkovej ujmy 2.500,00 eur a náhradu škody 430,00 eur spolu s úrokom z omeškania a náhradou trov konania. Zákon 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť (rozsudok Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 7C/7/2019 z 16.12.2020).

12. Súd prvej inštancie uviedol, že ospravedlnenie je na mieste len vtedy, ak by sa preukázal neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, čo však v konaní preukázané nebolo. Náhrada nemajetkovej ujmy je možná len v prípade, pokiaľ došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, k čomu v danom prípade nedošlo. Z dôvodu premlčania nároku žalobcu, ale aj z dôvodu, že žalobu nemožno považovať za opodstatnenú, žalobu v celom rozsahu zamietol.

13. V odôvodnení rozsudku tiež uviedol, že pokiaľ žalobca navrhol vypočúť v konaní ako svedkyňu svoju manželku G. a takýmto spôsobom hodlal preukázať nepravdivosť tvrdení žalovaných v trestnom oznámení, zamietol takýto návrh na vykonanie dôkazu z dôvodu, že manželka žalobcu nie je kvalifikovanou osobou na objektívne posúdenie pravdivosti, či nepravdivosti tvrdení žalovaných v trestnom konaní. Z dôvodu hospodárnosti konania, keďže žalobca nezabezpečil prítomnosť tejto svedkyne na pojednávaní, hoci tento dôkaz navrhol už vo vyjadrení zo dňa 14.06.2022 a z dôvodu, že vykonanie takéhoto dôkazu by spôsobilo potrebu odročiť pojednávanie, vykonanie tohto dôkazu zamietol.

14. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako odvolací súd) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

14.1. Odvolací súd po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. V danom prípade nie sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené v konaní na súde prvej inštancie, a ktoré v odvolacom konaní odvolateľ ani nepredniesol.

14.2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dáva odpoveď na argumenty uvádzané žalobcom v odvolaní. Žalobca pritom uvádza skutočnosti, ktoré už uviedol pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd správne a náležite vypořiadal pri rozhodovaní vo veci, preto odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

14.3. K dôvodom uvedeným v napadnutom rozsudku a k odvolacím námietkam odvolací súd dopĺňa

nasledovné: V prejednávacom prípade sa žalobca domáha voči žalovaným uloženia povinnosti písomného ospravedlnenia v znení ním navrhnutom a tiež náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur z dôvodu neoprávneného zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti podaním ničím neodôvodneného, krivého trestného oznámenia v úmysle pomstiť sa mu, resp. privodiť mu trestné stíhanie a tiež podaním krivej výpovede pred orgánmi činnými v trestnom konaní, pred súdom, resp. pred správnym orgánom.

14.4. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie nepochybne vyplynulo, že na základe trestného oznámenia žalovaných začal vyšetrovateľ Policajného zboru Slovenskej republiky trestné stíhanie voči žalobcovi za prečin nebezpečného vyhrážania. Následne bola na žalobcu príslušnou prokuratúrou podaná obžaloba za prečin nebezpečného vyhrážania a súd v trestnom konaní uznesením trestnú vec postúpil Obvodnému úradu Košice - okolie, odboru všeobecnej vnútornej správy, nakoľko uvedený skutok bolo podľa názoru súdu potrebné prejednať ako priestupok. Uznesením príslušného Okresného úradu zo dňa 16.5.2019 bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že spáchanie skutkov, o ktorých sa konalo, nebolo obvinenému z priestupku - žalobcovi preukázané.

14.5. Správne súd prvej inštancie dospel k záveru o premlčení nároku žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy, preto správne uzavrel, že aj z tohto dôvodu nemohol žalobcovi uplatnený nárok priznať. Na zdôraznenie správnosti argumentácie súdu prvej inštancie odvolací súd poznamenáva, že napriek tomu, že právo na ochranu osobnosti sa nepremlčuje, právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti v zmysle § 13 ods. 2 OZ sa premlčuje vo všeobecnej 3 ročnej premlčacej dobe (viď rozsudok NS SR, sp. zn. 2Cdo/194/2011).

14.6. Počiatok plynutia všeobecnej 3 - ročnej premlčacej doby na náhradu za nemateriálnu ujmu je v zmysle § 101 OZ viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu, objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv (viď uznesenie NS SR, sp. zn. 5Cdo/265/2009). Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade začala premlčacia doba plynúť najneskôr právoplatným ukončením trestného konania dňa 22.02.2018 a uplynula dňa 22.02.2021. Žaloba bola podaná na súde (až) dňa 10.01.2022. Správne súd prvej inštancie uviedol, že na plynutie premlčacej doby nemalo vplyv následné priestupkové konanie, keďže tvrdený zásah do ochrany osobnosti žalobca neodvíjal od konania žalovaných v tomto priestupkovom konaní, ale v trestnom konaní, vrátane podania trestného oznámenia.

14.7. Odvolací súd sa zhoduje s názorom súdu prvej inštancie, že zásah do osobnosti fyzickej osoby nie je neoprávnený vtedy, keď k nemu dochádza pri výkone iného subjektívneho práva garantovaného zákonom, prípadne, keď iný subjekt plnil právnu povinnosť, ktorú mu uložil zákon. Pod tento výkon iného subjektívneho práva stanoveného zákonom je nutné podriaďovať právo obracať sa so sťažnosťami na štátne orgány, ktoré má svoj základ v článku 18 Listiny základných práv a slobôd, rovnako ako právo podať trestné oznámenie. Táto licencia nie je daná tam, kde sa konajúci pri posudzovanom zásahu proti osobnostným právam fyzickej osoby dopustí excesu (viď rozsudok NS ČR, sp. zn. 30Cdo/97/2007 zo dňa 28.02.2007). Relevantná judikatúra k možnej zodpovednosti za výkon práva, vrátane práva podať trestné oznámenie sa opiera o stanovisko NS ČR, sp. zn. Čpjn 13/2007, tiež rozhodnutie NS SR, sp. zn. 7Cdo/65/2017. Výbočením z medzí stanovených práv a povinností v súdnom konaní by bolo príslušným orgánom uznané krivé obvinenie, krivá výpoveď alebo priestupok, prípadne také počínanie vypočítanej osoby, ktorá by napriek riadnemu poučeniu súdom a bez podnetu súdu uvádzala skutočnosti, ktoré nesúvisia s predmetom výsluchu a predmetom konania, resp. uvedenie údajov alebo úsudkov, za ktorých vyslovene by bol účastník právoplatne uznaný príslušným orgánom vinným zo spáchania trestného činu alebo priestupku.

14.8. V danom prípade však tomu tak nie je. Žalovaní neboli príslušným orgánom uznaní vinnými zo spáchania trestného činu, či priestupku, ktorú skutočnosť v konaní žalobca ani netvrdil. Podanie trestného oznámenia, ale aj prednesy (výpovedi) žalovaných ako svedkov v rámci trestného konania boli výkonom ich procesného oprávnenia uvádzať okolnosti a dôkazy v trestnom konaní, čo korešponduje s povinnosťou vypovedať ako svedok a uvádzať pravdivé skutočnosti. Preskúvanie pravdivosti výpovedí žalovaných v trestnom konaní za pomoci prostriedkov ochrany práv v občianskom súdnom konaní nie je možné, pretože opak by znamenal preskúmavanie správnosti postupov orgánov činných v trestnom konaní. Preto správny bol postup súdu prvej inštancie, ktorý nevykonával žalobcom navrhnutý dôkaz - výsluch svedka, keďže vykonanie tohto dôkazu nemôže privodiť priaznivejšie rozhodnutie v prospech žalobcu.

14.9. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalobca nebol v konaní úspešný a úspešným žalovaným trov odvolacieho konania nevznikla.

15. Proti tomuto rozsudku podal žalobca dovolanie z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP. Žalobca sa nemôže stotožniť s právnym názorom súdu prvej inštancie. V trestnej veci bolo začaté trestné stíhanie, došlo k vzneseniu obvinenia a v rámci záverečného preštudovania spisu sa orgán činný v trestnom konaní rozhodol, že údajné protiprávne konanie nebude považovať za trestný čin, ale za priestupok, čím nezaniká protiprávne konanie zo strany žalovaných.

15.1. Protiprávne konania ako základný prvok žaloby na ochranu osobnosti môže mať povahu trestného činu, priestupku alebo iného správneho deliktu a dokonca nemusí mať povahu protispoločenského deliktu. Na základe týchto skutočností je zrejmé, že žalobca musel vychádzať pri povahe tvrdených skutočností len so zastavenia priestupkového konania, ktorým bolo preukázané, že skutok sa nestal a nie z povahy trestného konania, ktoré nebolo právoplatne ukončené, ale len postúpené na prejednanie vo veci priestupkov s poukazom na tvrdenie, že sa skutok stal alebo nestal. Na základe vyššie uvedeného nie je možné brať na zreteľ ukončenie trestného konania ako dôvod na začiatok plynutia premlčacej lehoty, keďže zmysle vyššie uvedeného nebolo možné ustáliť či došlo alebo nedošlo k spáchaniu protiprávneho konania, a je irelevantné, či toto protiprávne konanie bolo trestným činom priestupkom im správnym deliktom alebo len občianskoprávnym deliktom.

15.2. Plynutie premlčacej lehoty, respektíve jej začiatok preto dôvodne znamená začiatok jej plynutia odo dňa ukončenia samotného konania vo veci samej, keďže týmto momentom možno stanoviť protiprávne konanie. Zároveň je potrebné konštatovať aj to, že súd prvej inštancie naznačil, že žalovaný v prvom a druhom rade sa nedopustil protiprávneho konania. Avšak súd prvej inštancie zároveň ani nedopustil vykonanie dokazovania v tomto smere a preto je jeho názor ničím nepodložený a zároveň arbitrárny. Bez vykonania dokazovania pred súdom prvej inštancie nie je možno ustáliť priebeh skutkového deja preukázaný a verifikovaný skutkový stav a dôvody a možnosti procesnej obrany ochrany práva. Vzhľadom na to mal za to, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach je a potrebné zrušiť v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň si žalobca uplatnil aj náhradu trov konania.

16. K dovolaniu sa písomne vyjadrili žalovaní 1/ a 2/. V celom rozsahu sa stotožnili s rozhodnutiami a odôvodneniami prvoinštančného a odvolacieho súdu, preto žiadali dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

17. Najvyšší súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

17.1. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

17.2. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17.3. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

17.4. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

17.5. Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

17.6. Z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je relevantná len právna (nie skutková) otázka. Pripomenúť treba, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

17.7. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

18. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ustanovenie § 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ustanovenie § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod (sp. zn. 1Cdo/17/2019, sp. zn. 2Cdo/225/2018, sp. zn. 3Cdo/142/2018, sp. zn. 4Cdo/10/2018, sp. zn. 5Cdo/9/2019, sp. zn. 7Cdo/1/2018, sp. zn. 8Cdo/94/2018). V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

18.1. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

18.2. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

18.3. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnom posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 písm. a) CSP) alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. b) až c) § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

18.4. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Ak teda zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

18.5. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

18.6. Dovolateľ podal dovolanie z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP (hoci ho chybné označil § 420 CSP). Nesprávne právne posúdenie videl v právnej otázke posúdenia premlčania práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď súdy konštatovali premlčanie tohto práva vzhľadom na právoplatné skončenie trestného konania 22.02.2018, keď premlčacia lehota začala plynúť vzhľadom na prednesy žalovaných v období rokov 2015- 2017 a zásahom bolo podľa žalobcu samotné tvrdenia v trestnom oznámení a vo výpovediach žalovaných, tak premlčacia lehota začala plynúť deň po ich vyslovení a uplynula najneskôr 3 roky od 22.02.2018.

18.7. Dovolanie musí popri všeobecných náležitostiach (§ 127), ktoré sú požadované pri každom podaní adresovanom súdu, obsahovať:

Označenie rozhodnutia, proti ktorému smeruje. V dovolaní je potrebné jednoznačne konkretizovať napádané rozhodnutie, a to uvedením súdu, ktorý napádané rozhodnutie vydal, uvedením čísla konania a dátumu vynesenia rozhodnutia. Stanovenie rozsahu, v akom sa rozhodnutie napáda. Presné vymedzenie rozsahu, v ktorom sa rozhodnutie napáda, vymedzuje rozsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu, preto je nevyhnutné, aby bolo nesporné, či dovolateľ napáda rozhodnutie v plnom rozsahu, alebo napáda len niektoré výroky v ňom. Dovolací súd môže okrem výnimiek uvedených v § 439 preskúmať napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu len v tom rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (pozri komentár k § 430). Dovolacie dôvody musia byť vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 ods. 2 - 435. Zákonodarcu teda výslovne v zákone upravil spôsob, ako je potrebné konkretizovať a vymedziť dovolacie dôvody, čo bolo doposiaľ upravené len judikátorne: „K uplatneniu dovolacieho dôvodu teda nepostačuje, ak dovolateľ dôvod označí len ustanovením zákona alebo jeho zákonnou skutkovou podstatou. V dovolaní je uvedené, za akých dôvodov sa rozhodnutie odvolacieho súdu napáda len vtedy, ak dovolateľ konkretizuje okolnosti, z ktorých vyvodzuje, že ten-ktorý dovolací dôvod je daný. Ak táto konkretizácia uplatneného dovolacieho dôvodu chýba, dovolací súd v rámci svojej prieskumnej činnosti nemôže rozhodnutie súdu z hľadiska jeho správnosti preskúmať.“

18.8. „Pokiaľ v dovolaní nie sú uvedené konkrétne okolnosti svedčiacie o tom, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení, samotné uvedenie ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. (teraz § 421 CSP) nemožno považovať za dostatočné naplnenie dôvodov, pre ktoré sa dovolanie podáva, lebo dovolaním napadnuté rozhodnutie nemožno preskúmať z hľadiska jeho opodstatnenosti“ (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/61/2006).

18.9. Z dovolania musí byť jasné nielen to, z akých dovolacích dôvodov sa rozhodnutie napáda, ale dovolateľ musí zároveň uviesť aj to, na základe akých skutočností má za to, že tento dovolací dôvod je daný. Pritom nestačí len označenie domnelých väd rozhodnutia, z ktorých vyplýva, ktorý dovolací dôvod má dovolateľ na mysli. Tieto dôvody by mali byť dostatočne individualizované a špecifikované. Dokonca v staršej literatúre prevládali názory, ktoré mali v civilnom procese svoje opodstatnenie a významný vplyv na zodpovednosť sporových strán a podľa ktorých dovolací súd nie je na to, aby vyvodzoval dovolacie dôvody z dovolania zložitou interpretáciou, na základe ktorej mohol dospieť aj k záverom sporným alebo pochybným, ale môže a má dovolanie, ktoré neobsahuje jasné označenie dovolacích dôvodov, odmietnuť (§ 513 v spojení s § 474 ods. 2 v spojení s § 471 bod 3 CRS9). (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1590 - 1594)

19. Dovolacie dôvody nemožno však vymedziť poukázaním na podanie, ktoré dovolateľ urobil v konaní pred súdom prvej alebo druhej inštancie (§ 433). V dovolaní môže strana uviesť len také skutočnosti a dôkazy, ktoré smerujú k preukázaniu prípustnosti a včasnosti dovolania. Dovolací súd nie je skutková inštancia. Nemôže ísť preto o dôkazy, ktoré by doplnili skutkový stav, pretože v dovolaní nemožno uplatňovať novoty.

19.1. Uplatnenie dovolacích dôvodov je plne v dispozícii strán konania. Zákon kladie na ich vymedzenie prísne kvalitatívne nároky (§ 431 ods. 2, § 432 ods. 2, § 433), čo súvisí aj s požiadavkou povinného zastúpenia. Rigorózne je upravené aj časové rozpätie, v rámci ktorého je možné dovolacie dôvody meniť a dopĺňať, a to len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434). Vzhľadom na povinné zastúpenie nová právna úprava už nepočíta s podaniami, z ktorých nie je zrejmé, čoho sa týkajú a čo sa nimi sleduje, alebo s neúplnými a nezrozumiteľnými podaniami. Uvedené vyplýva z § 436, podľa ktorého súd bude odstraňovať len jedinú vadu podania, a to nedostatok povinného zastúpenia, aj to len v prípade, ak

strana o povinnom zastúpení nebola poučená. Súd prvého stupňa teda nebude vyzývať na prípadné odstránenie väd podania. Dovolací súd bude pracovať s takým dovolaním, aké strana podala.

20. Podľa dovolateľa súdy nesprávne posúdili plynutie premlčacej lehoty, resp. jej začiatok, keď podľa žalobcu tento začiatok má byť stanovený až zo zastavenia priestupkového konania (dňa 16.05.2019), ktorým bolo preukázané, že skutok z ktorého ho vinili žalovaní sa nestal, keďže až týmto momentom možno stanoviť protiprávne konanie, nie tak ako túto stanovil súd prvej inštancie. Na posúdení tejto právnej otázky bolo založené rozhodnutie súdu prvej inštancie, resp. odvolacieho súdu, avšak išlo o jeden z dvoch dôvodov (právneho posúdenia) zamietnutia žaloby žalobcu. V dovolaní tiež žalobca poukazoval na to, že súd prvej inštancie naznačil, že žalovaní sa nedopustili protiprávneho konania, avšak k tomuto nepripustil vykonanie dokazovania, bez ktorého nie je možné ustáliť priebeh skutkového deja.

20.1. Dovolací súd je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti riešenia (§ 421) táto otázka spadá. Takéto určenie významovo nespadá pod vymedzenie dovolacieho dôvodu. Skúmanie prípustnosti dovolania je tak vecou dovolacieho súdu, ktorý ale nie je viazaný jeho vymedzením (I. ÚS 51/2020). Právna otázka podľa § 421 CSP a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa § 432 CSP tvoria jeden celok, a preto najvyšší súd nemôže posudzovať prípustnosť dovolania striktno len na základe toho, ako dovolateľ túto prípustnosť formálne vymedzil „na konkrétnom riadku svojho podania“. Je užitočné sa pozrieť aj na dovolací dôvod, vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 CSP a až následne možno posúdiť, (a) či od tejto otázky záviselo namietané rozhodnutie a (b) či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP (I. ÚS 336/2019).

20.2. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ dovolateľ nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo 98/2017, 3Cdo 94/2018). Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku; zákonodarcu túto povinnosť ukladá dovolateľovi.

20.3. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) alebo c) CSP, nevymedzí právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Tiež v prípade absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 1Cdo/14/2018, 2Cdo/167/2017, 3Cdo/28/2017, 5Cdo/13/2018, 7Cdo/114/2018, 8Cdo/78/2017). Tiež v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. c) CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétnych dovolacích rozhodnutí doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom dotýka rozdielnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

20.4. Z právnej vety rozhodnutia Ústavného súdu č. k. IV. ÚS 244/2022 z 10. mája 2022) tiež vyplýva, že „ rozsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu je limitovaný dovolacími dôvodmi vymedzenými

dovolateľom. Ak sa dovolateľ nedovolá nesprávneho právneho posúdenia veci, dovolací súd taký prieskum sám vykonať nemôže. To môže viesť k tomu, že právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu v skutkovo obdobnej veci, ktoré nebolo dovolacím súdom posudzované z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia, bolo založené na odlišných právnych záveroch, než ku ktorým dospel dovolací súd pri aktuálnom prieskume.

Keďže rozsah dovolacieho prieskumu je v plnej dispozícii sťažovateľov, títo nemôžu úspešne namietat' v ústavnej sťažnosti, že sa dovolací súd nezaoberal námietkami, ktoré v lehote na podanie dovolania neuplatnili."

21. Z podaného dovolania žalobcu je zrejмый dovolací dôvod podľa § 421 CSP t.j. nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v právnej otázke začiatku plynutia premlčacej lehoty vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch (pozri bod 14.5. a 14.6. tohto uznesenia).

21.1. Žalobca ďalej v dovolaní tvrdí, že súd prvej inštancie naznačuje, že sa žalovaní nedopustili protiprávneho konania, avšak súd prvej inštancie nepripustil dokazovanie v tomto smere. Dovolateľ v tomto smere nenaformuloval právnu otázku, od riešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a len jeho nesúhlasné stanovisko s vykonaným dokazovaním, ktoré ale nie je spôsobilé založiť prieskum rozhodnutia odvolacieho súdu dovolacím súdom.

21.2. Z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žaloba žalobcu bola zamietnutá po prvé, pre účinne vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaných 1 a 2 (bod 32. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) a po druhé, pre nepreukázanie, že by pri podaní trestného oznámenia žalovaní porušili nejakú svoju právnu povinnosť, príp., že sa dopustili excesu pri podaní trestného oznámenia a excesu pri ich výpovediach formou tvrdení vedome nepravdivých skutočností, ktoré by následne riešili zákonom povolané orgány (bod 27. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Na to nadväzoval bod 30. odôvodnenia, v ktorom súd prvej inštancie uviedol, že v prejednávanej veci nebolo preukázané, že konanie žalovaných pri podaní trestného oznámenia alebo počas úkonov v trestnom konaní vo vzťahu k žalobcovi spĺňalo znaky neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého privodiť ujmu na jeho chránených osobnostných právach. Podľa zisteného skutkového stavu žalovaní neboli odsúdení za trestný čin krivého obvinenia, krivej výpovede a pod., a ani uznaní vinnými z priestupku obdobného charakteru.

21.3. Čo sa týka odvolacieho rozhodnutia, ktoré potvrdilo rozsudok súdu prvej inštancie s tým, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi v ňom uvedenými postupom podľa § 387 ods. 2 CSP, v bodoch 27. až 29. odôvodnenia uviedol, že „správne súd prvej inštancie dospel k záveru o premlčaní nároku žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy, preto správne uzavrel, že aj z tohto dôvodu nemohol žalobcovi uplatnený nárok priznať. Na zdôraznenie správnosti argumentácie súdu prvej inštancie odvolací súd poznamenáva, že napriek tomu, že právo na ochranu osobnosti sa nepremlčuje, právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti v zmysle § 13 ods. 2 OZ sa premlčuje vo všeobecnej 3 ročnej premlčacej dobe (viď rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2011).

Počiatok plynutia všeobecnej 3 ročnej premlčacej doby na náhradu za nemateriálnu ujmu je v zmysle § 101 OZ viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu, objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv (viď uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/265/2009). Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade začala premlčacia doba plynúť najneskôr právoplatným ukončením trestného konania dňa 22.02.2018 a uplynula dňa 22.02.2021. Žaloba bola podaná na súde (až) dňa 10.01.2022. Správne súd prvej inštancie uviedol, že na plynutie premlčacej doby nemalo vplyv následné priestupkové konanie, keďže tvrdený zásah do ochrany osobnosti žalobca neodvíjal od konania žalovaných v tomto priestupkovom konaní, ale v trestnom konaní, vrátane podania trestného oznámenia."

21.4. V bodoch 30. a 31. odvolací súd uviedol, že „odvolací súd sa zhoduje s názorom súdu prvej inštancie, že zásah do osobnosti fyzickej osoby nie je neoprávnený vtedy, keď k nemu dochádza pri výkone iného subjektívneho práva garantovaného zákonom, prípadne, keď iný subjekt plnil právnu povinnosť, ktorú mu uložil zákon. Pod tento výkon iného subjektívneho práva stanoveného zákonom je nutné podriaďovať právo obracať sa so sťažnosťami na štátne orgány, ktoré má svoj základ v článku 18 Listiny základných práv a slobôd, rovnako ako právo podať trestné oznámenie. Táto licencia nie je daná

tam, kde sa konajúci pri posudzovanom zásahu proti osobnostným právam fyzickej osoby dopustí excesu (viď rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo/97/2007 zo dňa 28.02.2007). Relevantná judikatúra k novej zodpovednosti za výkon práva, vrátane práva podať trestné oznámenie sa opiera o stanovisko NS ČR sp. zn. Čpjn 13/2007, tiež rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/65/2017. Výbočením z medzí stanovených práv a povinností v súdnom konaní by bolo príslušným orgánom uznané krivé obvinenie, krivá výpoveď alebo priestupok, prípadne také počinanie vypočúvanej osoby, ktorá by napriek riadnemu poučeniu súdom a bez podnetu súdu uvádzala skutočnosti, ktoré nesúvisia s predmetom výsluchu a predmetom konania, resp. uvedenie údajov alebo úsudkov, za ktorých vyslovene by bol účastník právoplatne uznaný príslušným orgánom vinným zo spáchania trestného činu alebo priestupku. V danom prípade však tomu tak nie je. Žalovaní neboli príslušným orgánom uznaní vinnými zo spáchania trestného činu, či priestupku, ktorú skutočnosť v konaní žalobca ani netvrdil. Podanie trestného oznámenia, ale aj prednesy (výpovedi) žalovaných ako svedkov v rámci trestného konania boli výkonom ich procesného oprávnenia uvádzať okolnosti a dôkazy v trestnom konaní, čo korešponduje s povinnosťou vypovedať ako svedok a uvádzať pravdivé skutočnosti. Preskúvanie pravdivosti výpovedí žalovaných v trestnom konaní za pomoci prostriedkov ochrany práv v občianskom súdnom konaní nie je možné, pretože opak by znamenal preskúvanie správnosti postupov orgánov činných v trestnom konaní. Preto správny bol postup súdu prvej inštancie, ktorý nevykonal žalobcom navrhnutý dôkaz - výsluch svedka, keďže vykonanie tohto dôkazu nemôže privodiť priaznivejšie rozhodnutie v prospech žalobcu."

21.5. Je teda zrejmé, že právne posúdenie zamietnutej žaloby žalobcu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovaným písomného ospravedlnenia v znení: „JUDr. G. T. a JUDr. F. T. sa ospravedľujú E. I. za neoprávnený zásah do jeho práva na ochranu osobnosti, ktorý mu bol spôsobený tým, že ho krivo obvinili z trestného činu nebezpečného vyhrážania" a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur bolo založené na dvoch samostatných právnych dôvodoch, tak ako je vyššie uvedené. Žalobca v dovolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu ku konštatovanému premlčaní uplatneného práva. Žalobca v dovolaní nenamietal spôsobom resp. postupom v zmysle § 428 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP nesprávne právne posúdenie aj druhého dôvodu zamietnutia žaloby a to že v prejednávanej veci nebolo preukázané, že konanie žalovaných pri podaní trestného oznámenia alebo počas úkonov v trestnom konaní vo vzťahu k žalobcovi spĺňalo znaky neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého privodiť ujmu na jeho chránených osobnostných právach. Podľa zisteného skutkového stavu žalovaní neboli odsúdení za trestný čin krivého obvinenia, krivej výpovede a pod., a ani uznaní vinnými z priestupku obdobného charakteru.

21.6. Podľa dovolacieho súdu, nemožno považovať za takto vymedzený dôvod nesprávneho právneho posúdenia len tvrdenie resp. poukaz dovolateľa na naznačenie, že žalovaní sa nedopustili protiprávneho konania a nevykonanie dokazovania zo strany súdu v súlade s § 428 v spojení s § 432 ods. 2 CSP. Dovolateľ v tomto smere nenaformuloval právnu otázku, od riešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ale len jeho nesúhlasné stanovisko s vykonaným dokazovaním, ktoré ale nie je spôsobilé založiť prieskum rozhodnutia odvolacieho súdu dovolacím súdom. Žalobca nešpecifikoval, neuviedol v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia. Dovolací súd poukazuje, že tvrdenie o nevykonaní dokazovania, nie je možné vyhodnocovať ani ako vadu známosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, nakoľko dovolateľ tento dovolací dôvod ani neuplatnil.

21.7. Vzhľadom na uvedené je potrebné zhrnúť, že, ak rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby, v danom prípade zamietajúce z dvoch dôvodov (jeden dôvod pre premlčanie uplatneného práva a druhý pre nepreukázanie, že by pri podaní trestného oznámenia žalovaní porušili nejakú svoju právnu povinnosť, príp., že sa dopustili excesu pri podaní trestného oznámenia a excesu pri ich výpovediach formou tvrdení vedome nepravdivých skutočností, ktoré by následne riešili zákonom povolané orgány), ktorý každý sám o sebe (samostatne) postačuje na zamietnutie žaloby, dovolateľ musí resp. z hľadiska prípustnosti dovolania by mal namietat' oba tieto dôvody, inak je jeho dovolanie potrebné vyhodnotiť ako neprípustné.

22. Ak teda napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na viacerých samostatných dôvodoch (ktorý každý sám osebe stačí na zamietnutie žaloby), musí dovolateľ v dovolaní spochybniť každý z nich, inak aj prípadný úspech v jednej právnej otázke, nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia t. j. ak dovolateľ nespochybnil všetky samostatné právne dôvody zamietnutia žaloby, na ktorých bolo

rozhodnutie založené, dovolací súd sa nimi nemôže zaoberať. Dovolací súd skúma len tie právne otázky, ktoré sú v dovolaní namietané (uplatnené). Preto bolo dovolanie odmietnuté postupom podľa § 447 písm. c) a f) CSP.³

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.